

Legislatívna rada vlády vrátila zákon o utajovaných skutočnostiach NBÚ na dopracovanie

V utorok 6. mája 2003 prerokovala Legislatívna rada vlády návrh novely zákona o ochrane utajovaných skutočností, ktorý bol pripravený Národným bezpečnostným úradom SR (NBÚ).

NBÚ v pripravenej novele okrem iných zmien **navrhuje zrušiť v súčasnosti existujúci zoznam utajovaných skutočností a nahradiť tento zoznam všeobecnejšími „oblasťami“**, v ktorých sa môžu utajované skutočnosti vyskytovať. Zámerom NBÚ je úplne **preniesť rozhodovanie o utajení informácií na jednotlivé úrady**, aby samotné úrady posúdili, ktoré informácie o ich činnosti majú byť utajené.

Počas pripomienkového konania **vystúpilo proti tomuto zámeru vyše 600 osôb a organizácií**, podľa ktorých nahradenie zoznamu všeobecnými „oblasťami“ umožní **utajovanie informácií bez pevných a jasných pravidiel len na základe subjektívneho posúdenia úradov**. Po prijatí navrhovanej novely by tak mohlo dochádzať k výraznému obmedzovaniu práva občanov na informácie. Zákon podľa nich navyše neobsahuje nijaké garancie proti zneužívaniu takejto širokej možnosti utajovať informácie. O hromadnej pripomienke verejnosti sa uskutočnilo tzv. **rozporové konanie** medzi zástupcami verejnosti a NBÚ, na ktorom však k zhode stanovísk neprišlo.

Legislatívna rada vlády predložený návrh zákona **vrátila NBÚ a odporučila mu ho dopracovať**. Legislatívna rada zvažila i úmysel nahradiť zoznam utajovaných skutočností všeobecnými oblasťami. Na rokovaní prišla k záveru, že je potrebné, **aby NBÚ priložil k návrhu zákona aj návrh týchto oblastí, aby bolo možné posúdiť ich znenie**. NBÚ má teraz za úlohu vypracovať návrh oblastí, v ktorých sa budú môcť nachádzať utajované skutočnosti a tento návrh predložiť znovu Legislatívnej rade vlády spolu s celým návrhom zákona.

Pri predkladaní návrhu zákona Legislatívnej rade **postupoval NBÚ v rozpore s legislatívnymi pravidlami vlády**. Napriek tomu, že tieto pravidlá schválené uznesením vlády SR výslovne ukladajú, že súčasťou predloženého návrhu zákona musí byť i znenie hromadnej pripomienky zo strany verejnosti a zhodnotenie výsledku rozporového konania so zástupcami verejnosti, **NBÚ o pripomienkach verejnosti Legislatívnu radu vlády vôbec neinformoval**. Stalo sa tak napriek výslovnému oznámeniu zo strany predstaviteľa NBÚ, že pripomienky verejnosti Legislatívnej rade vlády predložia.

Takýto postup mohol **zabrániť ďalšej účasti verejnosti pri príprave zákona**, pretože členovia Legislatívnej rady vlády sa nemohli s námietkami verejnosti pred rokovaním vôbec oboznámiť.

Aj táto skúsenosť len potvrdzuje **potrebu prijať zákon o účasti verejnosti v legislatívnom procese**, ktorý by mal presne upravovať možnosti verejnosti zapojiť sa do tvorby zákonov a iných predpisov. Zákon mal by zabrániť tomu, aby v budúcnosti bola verejnosť z procesu tvorby zákonov vynechaná.

Peter Wilfling

združenie Občan a demokracia, Dobrovičova 13, 811 09 Bratislava
tel.č.: 02/ 5292 0426, 5292 5568, e-mail: wilfling@changenet.sk